

VERSLAG

statencommissie

Verslag van de openbare vergadering van de **Commissie Bestuur, Financiën en Welzijn** in de Statenzaal van het Provinciehuis te Middelburg, gehouden op 7 juni 2013, 9.30 – 14.25 uur

Voorzitter: J.M. Meulenberg-op 't Hof

Aanwezig zijn de (plv.) leden: F. Babijn (CDA), A. Beekman, C.W. Bierens, J.J. van Burg, H.M.G. van den Dool, B. Erbisim, A. Evertz, R. Haaze, E. Hageman, L. Harpe, J.C. Helsing, A. Hijgenaar, P.C.A. de Milliano-van den Hemel, E.D. de Neef, P.L. de Putter, G.D. Roeland, G. van Unen en J. Werkman

Tevens zijn aanwezig: J.M.M. Polman (cvdK), (C. van Beveren, G.R.J. van Heukelom en B. de Reu (GS), H. Schoenmakers (NV WST) en M.E. Trimpe (commissiegriffier, verslag)

Afwezig zijn de leden: Geen

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter deelt mee dat de informatiebijeenkomst DELTA NV / INDAVER over het verkoopproces Attero op 23 augustus plaatsvindt, om 9.30 uur. Locatie is het Provinciehuis. Op voorstel van de voorzitter stemt de commissie in met een bezoek aan het Zeeuws Archief, bij voorkeur aansluitend aan een commissievergadering¹.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt in gewijzigde volgorde vastgesteld.

3. Informatie-uitwisseling, d.w.z.:

- Mededelingen van gedeputeerden
De heer De Reu (GS) doet enkele mededelingen over Thermphos, met name de onderhandelingen over een overnamekandidaat t.b.v. de productie van groene fosfor, de sanering van het terrein en de handhaving. De tekst van deze mededeling ontvangen de statenleden ook via de mail.
- Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag
Mevrouw De Neef (PvZ) informeert naar de bonussen die de directie van Scalda ontvangt. De provincie heeft immers bijgedragen in de fusiekosten van de ROC.
De heer Van Heukelom (GS) stelt dat de provincie hier niet in bevoegd is. De directie verklaart de bonussen uit de toegenomen zwaarte van taken. De OR van Scalda is niet geïnformeerd. Op een vraag van de heer Hijgenaar (D66) antwoordt de heer Van Heukelom (GS) dat hij verwacht dat de salarissen met inbegrip van de bonussen niet boven de salarisenorm komen.
- Andere vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan
De heer Harpe (GL) vraagt een onderbouwing van het niet opnemen van een voorziening i.v.m. de sanering van het Thermphosterrein, n.a.v. de behandeling van de jaarstukken in PS.
De heer Van Beveren (GS) zal dit schriftelijk beantwoorden voor het zomerreces.
- Vaste terugkerende agendapunten: IPO in relatie tot provinciefinanciën
De heer Haaze (PVV) vraagt de commissie om eventuele opmerkingen t.b.v. de vergadering van de AV van het IPO aan hem door te geven. Dat kan ook buiten deze vergadering.

¹ Dit wordt 6 september a.s.

4. Gelegenheid om in te spreken

De heer Groeneveld uit Terneuzen spreekt op persoonlijke titel in voor het statenvoorstel tarievenbeleid Westerscheldetunnel. Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd. De heer Hijgenaar (D66) geeft mee dat het rijk niet van plan is de tunnel over te nemen, zoals de inspreker aanneemt. Bovendien is het niet juist dat alleen Zeeland hinder heeft van de tol. De heer De Putter (VVD) informeert naar enkele onderdelen van de berekeningen. De heer Van Beveren (GS) vindt de inspraakreactie niet getuigen van inzicht in de structuur, aangezien alleen is gekeken naar de balans van de NV Westerscheldetunnel. Die is schuldenvrij, omdat provincie Zeeland daarin heeft geïnvesteerd. Voor de aflossing van die schuld c.q. investering is het dividend noodzakelijk, en mede om daar de Sluiskiltunnel uit te financieren. Spreker zegt toe schriftelijk nader te reageren op deze inspraakreactie.

5. Brief GS van 22 mei 2013 over conceptwetsvoorstel vermindering aantal leden PS en GS

De heer Bierens (VVD) en mevrouw De Neef (PvZ) vragen of het college achter deze heldere brief staat.

Mevrouw Van Unen (SP) pleit voor meer scherpste, vergelijkbaar met de eerste brief van het IPO.

De heer Van Burg (SGP) merkt op dat besparing door vermindering beperkt is.

De heer Hessing (NZ) mist argumenten waarom er geen aandacht is besteed aan de vermindering voor wat betreft waterschappen, Eerste en Tweede Kamer. Verder merkt hij op dat de verbrokkeling niet zal verminderen indien het aantal zetels wordt terug gebracht met 25% en er na de verkiezingen weer 11 partijen zullen zijn.

De heer Harpe (GL) ziet niets in de brief in deze vorm, omdat voorbij wordt gegaan aan de discussie over de landsdelen.

Mevrouw De Milliano (CDA) vindt het wetsvoorstel totaal ongewenst.

De heer Polman (cvdK) deelt mee dat het college zich kan vinden in de conceptbrief, maar juist het belangrijk vindt wat de staten er van vinden. Het voorstel vindt hij zeer geïsoleerd, en alleen ingaand op kwantitatieve aspecten. Het argument van minder verbrokkeling is immers ook te bereiken door een hogere kiesdrempel. Spreker verwacht dat de Raad van State ook zal opmerken dat de relatie met het Regeerakkoord mist. Hij beoordeelt het voorstel als weinig onderbouwd en zeker niet lerend uit het verleden. Het staat ook los van de verkiezing van de Eerste Kamer door Provinciale Staten. Mevrouw De Neef (PvZ) mist aandacht voor de vorige reductie van het aantal statenleden, spreekster had verwacht dat er tenminste een evaluatie zou zijn, voordat een nieuwe reductie aan de orde is.

De heer Hijgenaar (D66) zou graag in de brief terugzien dat de discussie over de landsdelen ook moet leiden tot minder bestuurders.

De heer Bierens (VVD) zou graag zie dat het college erop inzet in IPO-verband de brief verder aan te scherpen.

De heer Polman (cvdK) geeft aan dat de brief in het IPO-bestuur en in het AV van het IPO aan bod komt. Hij zegt toe de staten te voorzien van argumenten om in deze vergadering in te brengen. Met de commissie is hij het eens dat deze discussie losstaat van de discussie over landsdelen en bestuurlijke grenzen.

De voorzitter concludeert dat deze brief hiermee voldoende is behandeld.

6. Statenvoorstel oprichting van en deelname aan RUD Zeeland (RUDT-005)

De heer Beekman (CU) vraagt naar de positie van de provincie in het geheel van de RUD. Wat gebeurt er wanneer beleidskaders van verschillende partijen in de RUD strijdig zijn? Wanneer de indeling van bestuurlijk Nederland verandert, hoe voorkom je dan dat de RUD dan weer moet reorganiseren?

De heer Van den Dool (PVV) vraagt of er nog gemeenten kunnen afhaken. Zijn er financiële schaalvoordelen? Wordt er budget voor vaar- en voertuigen overgeheveld, en hoe zit het met de kostentoe rekening van de vergunningverlening via de leges? Wordt de verordenende bevoegdheid overgedragen aan de RUD, zodat de provincie alleen hoeft te handhaven?

Mevrouw De Milliano (CDA) sluit zich aan bij de geuite zorgen over de toekomst. De financiële verdeling vindt zij niet in verhouding met het stemrecht. De staten moeten daarom steeds zorgvuldig geïnformeerd worden over dit dossier.

De heer Harpe (GL) vindt dit proces het toppunt van de 'Zeeuwse ziekte'. De controle door Provinciale Staten is hiermee totaal onmogelijk gemaakt, en dat vindt spreker niet juist.

De heer Bierens (VVD) merkt op dat de moeizame start van de RUD het gehele proces beheerst.

Hoe is daarop grip te houden, en wordt een goede positie voor Provinciale Staten geborgd? Spreker wil ook qua begroting niet voor verrassingen komen te staan. Met name is spreker bezorgd over de stemverhoudingen: belangrijke besluiten kunnen ook zonder de provincie genomen worden. Hoe is het 'samen schoon door de poort' op 1 januari 2014?

Mevrouw De Neef (PvZ) deelt de ongerustheid over de stemverhoudingen. Ze spreekt de hoop uit dat de RUD geen bureaucratisch bolwerk wordt.

De heer Hageman (PvdA) vindt de instemming door de OR een belangrijk signaal. Hoe staat het met de kwaliteit, voordat op 1 januari 2016 een eenduidig kwaliteitsniveau wordt gerealiseerd?

De heer Hessing (NZ) zou graag een kort financieel overzicht ontvangen. Ook de stemverhoudingen vindt hij zorgelijk, ook zonder de provincie kunnen besluiten worden genomen.

Mevrouw Van Unen (SP) kaart onder meer de bevoegdheidsverdeling aan. Wat als er een milieuramp vergelijkbaar met de Moerdijkbrand ontstaat? De staten kunnen dan worden aangesproken, maar hebben geen mogelijkheden meer.

De heer Hijgenaar (D66) vraagt voor welke aspecten van bodemsanering het opgenomen bedrag is bedoeld. Waarom heeft niet de politiek het primaat in het proces, maar de OR? Is het mogelijk de stemverhouding in relatie tot de kostenverhouding op termijn recht te trekken? Meer nog dan over de financiën maakt spreker zich zorgen over de slagvaardigheid van de nieuwe organisatie.

De heer Van Heukelom (GS) herinnert de commissie aan de totstandkoming van de wetgeving door meerdere incidenten. Daarnaast is er de BRZO-RUD, waarvan de bevoegdheden bij de provincie blijven maar wel ondergebracht worden in vijf landsdelen. Zeeland is verplicht zich aan te sluiten bij DCMR. Tijdens het traject zijn de regels veranderd, en de gemeenten kregen er nog een bezuinigingstraject overheen. Van de VVGB-bedrijven gaat 70% over naar de gemeenten. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden blijven verder zoals ze zijn. Uiteraard wordt er met mandaten gewerkt, maar PS kunnen de gedeputeerde aanspreken. Wanneer PS het college iets meegeeft, wordt dat ingebracht in het bestuur, als grootste opdrachtgever. Voor de BRZO-RUD ligt dat anders. Beleidskaders kunnen niet strijdig zijn. er wordt gewerkt aan een landelijk uniform kwaliteitsniveau. De provincie hanteert het niveau van DCMR, omdat dit naar verwachting leidend zal zijn. Volgend jaar moeten gemeenten hun achterstanden inhalen, en als dat niet lukt extra betalen. Kwaliteit staat daarin niet gelijk aan personeel. Uit onderzoek, waarin staat wat nodig is, blijkt dat dit haalbaar is. Op een vraag van de heer Van Burg (SGP) antwoordt spreker dat basistaken in de wet staan beschreven. Het waterschap heeft alleen plustaken. Alleen de OR van gemeente Tholen heeft nog niet ingestemd met het voorstel. Vaar- en voertuigen horen, inclusief onderhoud, bij de RUD-taken. Voor wat betreft de leges heeft het bestuur een aantal taken die vrijwel direct moeten worden uitgevoerd. Er is het college veel aan gelegen op tijd met de RUD van start te gaan, mede wegens de dreiging van opleggen door het rijk. Ook als de RUD van start gaat blijft er interbestuurlijk toezicht op de andere overheden. Met de overdracht naar de RUD en gemeenten vindt er een uitname uit het provinciefonds plaats. De VNG vindt deze uitname te klein in het licht van de korting die gemeenten te verwerken hebben gekregen. Spreker zou in deze constellatie geen voorzitter willen zijn. Tenzij er bestuursleden afwezig zijn kan geen enkele partij de meerderheid hebben.

De heer Bierens (VVD) is bezorgd dat de provincie overruled kan worden in het bestuur.

De heer Van Heukelom (GS) zegt toe de stemverhoudingen in het Algemeen Bestuur van de RUD i.o., zoals genoemd in artikelen 7 en 11 van de gemeenschappelijke regeling, en de wijze waarop de stem van de provincie voldoende kan doorklinken, nader toe te lichten. Tevens zal hij voor de statenbehandeling de staten informeren over de samenstelling van het budget voor bodemsanering, zoals genoemd op blz. 2 van het statenvoorstel. De reden van de noodzakelijke instemming door de OR komt door de andere vestigingsplaats voor het personeel. De publiekrechtelijke bevoegdheid is inderdaad doorgemandateerd, maar de bevoegdheden blijven waar ze zijn. De uitvoering van de landelijke opdracht is zo goed mogelijk georganiseerd, maar een ramp kun je nooit uitsluiten. De legesheffing gaat naar het bestuur van de RUD. Voor gemeenten is dat een forse inkomstenbron, en dat wordt na de oprichting van de RUD niet anders. De financiën zijn landelijk nog onderdeel van discussie tussen rijk, IPO en VNG, met name omdat de gemeenten vinden dat er te weinig meekomt. Op 1 januari 2014 gaan taken en geld over. Wanneer het verandert, wordt weer gekeken naar de stemverhoudingen in het bestuur.

Tweede termijn

De heer Hageman (PvdA) vraagt naar het doel van de RUD-vorming. Wordt de situatie rond handhaving en toezicht beter?

De heer Van Heukelom (GS) geeft aan dat het rijk meent dat het beter gaat met minder mensen aan het roer. Het hele proces geeft al een zicht op kwaliteit, waarbij gemeenten flink moeten aanpoten om het kwaliteitsniveau te verbeteren. Ook met deelname in DCMR blijkt de groei in kwaliteitsniveau. Of het efficiënter zal gaan moet nog blijken, maar alleen al de hogere kwaliteit is goed voor Zeeland.

De voorzitter concludeert dat de commissie het voorstel voldoende onderbouwd vindt voor behandeling door Provinciale Staten op 21 juni, mits de toegezegde informatie tijdig wordt ontvangen.

7. Statenvoorstel Tarievenbeleid Westerscheldetunnel (SERV-095)

De heer Roeland (SGP) vraagt of het voorstel meer neigt naar een herijking van het tarievenbeleid, of alleen de tarieven. Waaraan is te zien dat de aanbesteding van het onderhoud ook kwalitatief goed is uitgevallen? Waarom is niet overwogen om meer aandacht te besteden aan de veelgebruikerskorting?

De heer Hijgenaar (D66) merkt op dat het college bekend is met de opvatting van zijn fractie en vraagt welke invloed de voorgestelde wijziging heeft op het eerder tolvrij maken van de tunnel.

Mevrouw Van Unen (SP) vraagt wat het voor de tolperiode zou betekenen wanneer de veelgebruikerskorting serieus naar beneden zou gaan. De extra tolvrije dagen zijn in dat opzicht minder belangrijk.

De heer Haaze (PVV) vindt het voorstel onvoldragen in het licht van de vennootschapsbelasting, en verzoekt het college het voorstel in te trekken.

De heer Erbisim (PvdA) vraagt naar de risico's bij de Sluiskiltunnel en de gevolgen van een stijging van 2% voor het nominale tunneltarief.

De heer Hessing (NZ) zou graag zien dat de bevrozing van tarieven wordt doorgetrokken tot 2017, en voorts dat de veelgebruikerskorting wordt verhoogd, bijvoorbeeld door daarvoor tolvrije dagen te schrappen.

Mevrouw De Neef (PvZ) ziet graag dat de meeropbrengsten worden besteed aan tariefsverlaging, en ziet daartoe liever minder tolvrije dagen.

De heer Bierens (VVD) herinnert de commissie aan het overnemen van de tunnel door de provincie, waardoor nu over het tarievenbeleid kan worden gesproken. In 2017 is de Sluiskiltunnel klaar, de effecten bekend. Voor de periode daarvoor had spreker een aantal varianten voorgelegd willen zien, waaruit blijkt wat gevolgen zijn ten opzichte van eerder tolvrij. Een voorstel in deze zin zou hij na de zomer door de staten behandeld willen zien.

De heer Harpe (GL) is voorstander van een zo kort mogelijke tolperiode, en sluit aan bij de heer Bierens (VVD).

Ook de heer Beekman (CU) sluit aan bij de inbreng van de heer Bierens (VVD). Voordat de Sluiskiltunnel klaar is, is het niet verstandig de tarieven teveel te verlagen. Wel wil hij inzetten voor een zo kort mogelijk tolperiode. Voorts legt hij een relatie met de toekomst van het fiets-voetveer.

Mevrouw De Milliano (CDA) deelt het verzoek van de heer Bierens (VVD). Waarom gaat het college niet in op vervoegd tolvrij? Wat gebeurt er wanneer de tunnel weer naar het rijk gaat?

De heer Van Beveren (GS) antwoordt dat de tariefstijgingen bij aanvang nodig waren om het door het rijk gewenste rendement van 7% te halen. Dat is de reden van de aankoop van de tunnel en het onderbrengen van de aandelen in een NV, die ook de tarieven bepaalt. Het beleid wordt door de provincie bepaald, maar discussies in de staten lijken vooral op de tarieven in te gaan. Op een vraag van de heer Roeland (SGP) antwoordt spreker dat de provincie alleen gaat over de afwijking van de 2% tariefstijging. De directie van de Westerscheldetunnel stelt de overige maatregelen zoals tolvrije dagen voor, en daar moet spreker als aandeelhouder flink over onderhandelen. Het college kiest nog niet voor verkorten van de toltermijn wegens de onzekerheden die er nog inzitten rond aanleg en gebruik van de Sluiskiltunnel.

De heer Hijgenaar (D66) werpt tegen dat het streven losstaat van de onzekerheden.

De heer Van Beveren (GS) wil pas na duidelijkheid over de Sluiskiltunnel op dit punt terugkomen.

De heer Bierens (VVD) zou graag zien dat de koers ook nu al in de richting van eerder tolvrij wordt ingezet, maar verder wordt aangescherpt zodra het verantwoord kan. Als enige aandeelhouder heeft de provincie wel een en ander in te brengen.

De heer Hijgenaar (D66) verduidelijkt zijn standpunt: het definitieve besluit kan worden genomen wanneer de onzekerheden voldoende in beeld zijn. nu kan alvast gereserveerd worden om de tunnel eerder tolvrij te maken.

De heer Van Beveren (GS) beaamt dat hij als aandeelhouder een machtsmiddel heeft, maar wil dat alleen in laatste instantie inzetten. De inzet op eerder tolvrij heeft gevolgen voor de huidige tarieven, of er moet worden gekozen voor een mix. De vennootschapsbelasting is één van de onzekerheden. Wanneer dit voor overheidsbedrijven doorgaat, worden de investeringen van de provincie in de Westerscheldetunnel weer teruggebracht in het bedrijf en daarmee is de onderneming een fors aantal jaren vrij van winst. Daarover heeft hij op kortere termijn overleg met de Raad van Commissarissen. Er is bewust gekozen voor het bevrozen van het nominale toltarief. Wanneer het college met een nieuw voorstel moet komen, ziet hij graag nu de richting aangegeven waarin het voorstel moet gaan.

Mevrouw Van Unen (SP) noemt drie richtingen: volledige inzet op verkorten van de tolperiode, alles inzet op een zo laag mogelijk tarief voor de t-tag en een mix daarvan.

De heer Hijgenaar (D66) verduidelijkt dat in voorstel de opties waarvoor al dan niet gekozen kan worden duidelijk moeten zijn aangegeven.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat een voorstel omtrent het fiets-voetveer eerder door PS is afgewezen. Consequenties van eerdere overdracht van de tunnel zijn afhankelijk van de eerder genoemde onzekerheden. Wanneer de commissie het voorstel anders wil, neemt hij dit terug en komt met een nieuw voorstel, waarover hij in onderhandeling moet met de NV.

De heer Schoenmakers (NV WST) geeft antwoord op enkele van de gestelde vragen. Door het grote voordeel op het onderhoudscontract ontstond het idee de klant daarvan mee te laten profiteren. De veelgebruikerskorting heeft geen relatie met de tolvrije dagen, die zo'n € 50.000 per dag vergen. De t-taghouders zijn voor 70% afkomstig uit Zeeland, wat betekent dat korting grotendeels bij Zeeuwen terecht komt. Een kleine verlaging nu betekent wel een forse minderopbrengst over twintig jaar.

Omdat de staten hebben aangegeven een voorstanders te zijn van een betere regeling voor veelgebruikers, is het aantal passages nu van 250 naar 200 teruggebracht. Onderhandelingen met het rijk over de overdracht in 2033 zijn nu nog niet mogelijk. De kwaliteit van het onderhoud na de aanbesteding is goed. De kwaliteit was voor 70% bepalend voor de gunning, de prijs voor 30%. Bovendien is de aannemer die het onderhoud de afgelopen tien jaar heeft uitgevoerd degene die de opdracht heeft gekregen.

De voorzitter vraagt de commissieleden of zij het voorstel op 21 juni door Provinciale Staten behandeld wensen. De commissie is in grote meerderheid voorstander van een nieuw voorstel met meerdere varianten, dat in september of november door PS kan worden behandeld. De SGP-fractie kan zich vinden in het voorliggende voorstel.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan met een nieuw voorstel te komen, wat echter niet eenvoudig zal zijn. In september is er nog geen duidelijkheid over de vennootschapsbelasting, dus kan dat niet worden meegenomen.

8. Statenvoorstel Voorjaarsnota 2013 (CDI-099)

Hierbij betrekken: brief van GS van 28 mei 2013 over opbouw van de zogenaamde 'boeggolf'

De heren Harpe (GL), Haaze (PVV), Beekman (CU), Hijgenaar (D66), Roeland (SGP) en mevrouw Van Unen (SP) geven aan hun politieke beschouwingen in de statenvergadering in te brengen.

Mevrouw De Milliano (CDA) vraagt of er al meer bekend is over de ontsluiting van het ziekenhuis in Middelburg? Zij informeert verder naar de uitspraken over het aanvalsplan voor de risico's van Zeeland Seaports (ZSP). Wanneer komt het college met de voorgenomen afstemming van investeringen in de woningbouw?

Mevrouw De Neef (PvZ) vraagt of met deze voorjaarsnota ook ingestemd wordt met de 'boeggolf'?

De heer Hijgenaar (D66) informeert naar de verkoop van provinciale gebouwen. Hij constateert dat het college een passage wijdt aan het beleid over de topinkomens. Daar moet nog een reparatie worden gedaan, maar misschien niet bij de voorjaarsnota. Hebben de staten ooit een besluit genomen over de Strategic Board Zuid West Nederland? De verdeling van de middelen voor natuur op blz. 11 lijkt een miljoen per jaar te missen. Is de meicirculaire al ontvangen? Begrijpt hij goed dat de middelen uit de boeggolf worden gebruikt voor de aanpassing van de organisatie? Verder vraagt hij waarom geen rekening wordt gehouden met schepen met een diepgang van 18 of 19 m bij de zeehavens van Vlissingen.

Mevrouw Evertz (PvdA) vraagt of de hoogte van het weerstandsvermogen wel toereikend is, aangezien een aantal risico's nog niet goed in beeld is. Het investeringsbudget is niet goed terug te vinden in het voorstel. Spreekster vraagt uitleg over de passage op blz. 12 over de motie over krimpgebieden.

De heer Hessing (NZ) vraagt waarvoor in Zeeland wel gekozen is, in plaats van een OV-kaart voor 16- en 17-jarigen. De hoogte van de algemene reserve vindt zijn fractie te laag. Tot slot merkt hij op dat nog niet met alle bewoners rond de Tractaatweg overeenstemming is.

De heer Roeland (SGP) vraagt of bij gemeenten er een basisbereidheid is om tot een kader voor de investeringsruimte te komen. Op welke wijze wil het college medewerkersonderzoek doen. Wat bedoelen GS met bestuurlijk Zeeland op de kaart zetten? Spreker informeert vervolgens maar het Maintenance Value Park en het budget voor de woningbouwopgave. Is het noodzakelijk de genoemde bedragen op blz. 19 in een begrotingswijziging te verwerken? Kan de dekking voor de Roode Vaart uit de onderuitputting 2013 worden gehaald? Tot slot vraagt hij of GS de financiële relatie tussen de Tractaatweg en de Hedwigepolder kan uitleggen.

De heer Bierens (VVD) ziet het benutten van de onderuitputting als middel om de investeringsruimte en de algemene reserve te vergroten. Welke subsidies voor Terra Maris en ZMF kunnen uit het extra budget voor natuur? Wat is de reden dat gekozen is voor een structurele verhoging van € 80.000

voor het dak van de ZB? De positie van de provincie is ongunstiger geworden, wat zijn fractie niet kan rijmen met de hoogte van de algemene reserve. Die had spreker graag tot € 25 mln. zien stijgen. De heer Beekman (CU) vraagt of de ombouw van de kolencentrale reguliere of extra inzet van de lobbyist vergt. De inzet van de bedragen uit boeggolf mist een stap, namelijk de herkomst van de bedragen.

De heer Hijgenaar (D66) brengt in dat hij uit provincie Noord-Brabant andere bedragen hoort als Zeeuwse bijdrage aan de Roode Vaart dan wat het college stelt.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat over de ontsluiting van het ziekenhuis wordt onderhandeld met het ADRZ. Ook gemeente Middelburg moet bijdragen, naast de voorfinanciering van de provincie. Middelburg zit er financieel moeilijk en het is nog niet zeker dat het ziekenhuis daar komt. Zodra mogelijk volgt er een voorstel. Het aanvalsplan van ZSP heeft tot doel de inspanningen die ZSP levert rond Warmco te verscherpen. De ontwikkelingen in het gebied zijn nauwelijks tot niet waarneembaar. De uiterste inschrijfdatum voor de verbeteringsregeling in de woningbouw is verschoven, in oktober is meer bekend. De opnieuw te voteren bedragen uit de boeggolf worden via een afzonderlijk voorstel aan de staten voorgelegd. Afwijkingen van de inkomensnorm worden achteraf aan de staten gemeld, zoals in de verordening is vastgelegd. De diepte van de zeehaven van Vlissingen hangt af van het tij, waardoor 16,5 m voldoende moet zijn voor schepen van 18 m. De commissie wordt afzonderlijk geïnformeerd waarom er voor Thermphos geen afzonderlijke voorziening opgenomen wordt. Voor natuur is structureel € 5 mln. opgenomen, en er zit een bedrag in de boeggolf. De meicirculaire bevat nog niet de aangekondigde bezuinigingen. De investering in een spoorbak bij Goes gaat niet door, omdat het te weinig effect oplevert. Daar moet wel iets voor in de plaats komen. Het weerstandsvermogen wordt herijkt, en dan zal blijken of het verhoogd moet worden. Het is overigens onderdeel van de algemene reserve, die feitelijk € 9 mln. bedraagt. Het college onderkent het risico van Thermphos, maar er zijn nog teveel onzekerheden. Er zijn geen specifieke bedragen voor specifieke risico's opgenomen. Voor informatie over de regels voor het weerstandsvermogen stelt spreker voor de ambtenaar te benaderen.

De heer Roeland (SGP) stelt voor dit bij een volgende Zicht op Beleid mee te nemen.

De heer Hessing (NZ) stelt nadere vragen over de verfijning van het weerstandsvermogen.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat verfijning bij de Najaarsnota volgt. Spreker weet ook niet of de provincie wel zulke hoge risico's loopt bij Thermphos, dat is nog niet uitgekristalliseerd.

Investeringsprojecten lopen vaak over meerdere jaren. Spreker heeft voorkeur voor het uit elkaar houden van de investeringsagenda en de financiën. De zin over de krimpgebieden op blz. 12 loopt niet, omdat er iets is weggefallen. Achtergrond is dat krimpgerelateerde middelen daarvoor worden ingezet, en er wordt nu een programma voor opgesteld. Het is een misvatting dat de kosten voor de N62 met 15% stijgen: er was eerder een budget van €104 mln. (excl. Indexering) voor Sloeweg en Tractaatweg. Dat is gesplitst. Na ontwerp van de weg is de raming voor de Tractaatweg nu € 60 mln. Er is nu nog geen sprake van uitgaven. Er is niet gemeld dat met alle aanwonenden van Tractaatweg overeenstemming is bereikt. Gemeenten zijn bereid een investeringskader vast te stellen, daar wordt komende maanden hard aan gewerkt. Via het verslag zal het college de commissie informeren over het onderdeel promotie, hoofdthema Zeeland bestuurlijk op de kaart². Voor de Roode Vaart is nog geen dekking, spreker verwacht dit uit de reguliere budgetten te kunnen putten. De vandaag genoemde bedragen zijn hem onbekend. Over de € 1,5 mln. is overeenstemming met GS van Noord-Brabant. De staten zullen hier t.z.t. een voorstel over ontvangen, maar de bijdrage wil het college zo laag mogelijk houden. De opbrengsten uit de grondverkoop van de Hedwigepolder gaan naar Zeeland. Dat bedrag was in 2005 geraamd op € 20 mln., maar kan door stijgende grondprijzen meer worden dan het gegarandeerde bedrag. Er wordt door het college inderdaad ingezet op het benutten van de onderuitputting voor de investeringsruimte. Uit de in eerste instantie € 200 mln. en nu € 130 mln. voor natuur is voor Zeeland maar € 3,6 mln. beschikbaar. Of de provincie daar ook nog de subsidies uit kan betalen, wordt langzamerhand duidelijk. De lobby rond de ombouw van de kolencentrale wordt vooral vanuit EPZ en DELTA NV geïnitieerd. Spreker stelt voor een nadere toelichting op de boeggolfbrief achterwege

² Doelstelling van de integrale Zeelandpromotie is meer samenhang en samenwerking te realiseren en daarmee de promotiekracht van Zeeland te vergroten. Hiervoor zijn drie speerpunten voor promotie benoemd:

- Zeeland als vestigingsregio (om te leven/wonen, ondernemen, werken, studeren)
- Zeeland als toeristische bestemming (om vrije tijd door te brengen, inwoners en bezoekers)
- Zeeland bestuurlijk op de kaart (lobby m.n. in Den Haag en Brussel)

Deze integrale promotie aanpak wordt verder uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda en die zal, conform een eerdere toezegging nog dit jaar aan u worden voorgelegd.

te laten.

De heer Van Heukelom (GS) gaat in op de verkoop van gebouwen. Daarover is hij nog steeds in onderhandeling. Medewerkersonderzoek, het nieuwe werken en de verdere invulling van kernwaarden moeten leiden tot de genoemde cultuurverandering. Hij heeft daar goede hoop op. Dat wordt gemeten met een medewerkersonderzoek. Zeeland heeft het geld niet om structureel een scholieren-OV-kaart te dekken. Wel lijken er mogelijkheden te zijn voor een speciale pas voor Zeeuwse studenten van 12 jaar t/m mbo. Dat hangt wel af van wat het rijk met de OV-kaart doet. De heer De Reu (GS) heeft niet vernomen dat dat er geen levensvatbaar plan voor de Axelse Dam komt. Wanneer het zover is, dan kan de gemeente vragen om bij te dragen in het kader van de Kanaalzoneaanpak.

De heer Van Burg (SGP) vraagt of het college bereid is geld in te zetten voor concrete en levensvatbare projecten.

De heer De Reu (GS) gaat uit van wat de gemeente Terneuzen communiceert. Als er op één locatie een project niet doorgaat, kan er misschien wel op een andere plaats iets gerealiseerd worden uit dit flexibele budget. Op een vraag van mevrouw De Milliano (CDA) geeft spreker aan de gemeente te manen tot vaart.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat de Staten nog geen besluit hebben genomen over de bedragen uit de boeggolf op blz. 19. Deze bedragen uit de lopende budgetten halen is ondoenlijk.

De heer De Reu (GS) licht toe dat het extra structurele bedrag voor de bibliotheek gedurende de looptijd van de subsidieovereenkomst bedoeld is voor de vervanging van het dak à €20 mln., zowel nu als in de toekomst. Over twintig jaar speelt dit weer. Voor de Strategic Board is in navolging van Noord-Brabant geld gevoteerd, €250.000 voor twee jaar.

De heer Van Beveren (GS) antwoordt op een vraag over de indexering van de Sluiskiltunnel dat de hogere kosten voor de aanleg voor de helft vergoed worden door het rijk. Dat is tot nu toe te dekken uit de post onvoorzien in het budget. Bovendien zijn er nog steeds meevallers binnen het project.

De voorzitter concludeert dat de commissie het voorstel voldoende onderbouwd vindt voor behandeling door Provinciale Staten op 21 juni.

9. Toezeggingenlijst

Commissietoezeggingen nr's. 82, en 84 en PS-toezeggingen nr's. 99 en 100 worden afgevoerd, de rest blijft staan.

10. Volgende vergadering: vrijdag 6 september 2013, om 9.30 uur

De heer Van den Dool (PVV) verzoekt de brief GS van 22 mei 2013 met jaarbericht 2012 DELTA NV de volgende keer te behandelen.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 14.25 uur.

Eind aan de tol voor de tunnel, het kan, nu!

door: Michiel Groeneveld, Terneuzen

De roep om het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel heeft de laatste 10 jaar in Zeeuws Vlaanderen een hardnekkig en permanent karakter gekregen. Steeds was de reactie van de Middelburgse autoriteiten dat zo iets onbetaalbaar zou zijn. Om dat te onderzoeken ben ik daarom eens in de laatste jaarcijfers van de Westerscheldetunnel NV gedoken en kwam tot opmerkelijke constatering:

Op de balans van de Westerscheldetunnel NV staat als bezit een verkeerstunnel die onder de Westerschelde doorloopt. Destijds voor €840 miljoen onder de rivier door geboord. Er wordt in de cijfers uitgegaan van een jaarlijkse waardevermindering van 3,3% (€28 miljoen). Door deze afschrijving is de tunnel vandaag de dag boekhoudkundig nog maar €553 miljoen waard. Als het zo door gaat, staat de tunnel in 2033 voor €0 op de balans van de NV. Dat is natuurlijk niet reëel. De waarde van de tunnel zal in 2033 zeker niet €0 zijn. Het is goed te verdedigen dat de tunnel in 2033 nog steeds € 553 miljoen waard zal zijn. Bedenk maar dat de Waaslandtunnel in Antwerpen en de Maastunnel in Rotterdam inmiddels meer dan 70 jaar oud zijn en beiden hebben nog steeds duidelijk een behoorlijk hoge restwaarde. Met de variabelen als levensduur en restwaarde kun je de hoogte van de afschrijving dus behoorlijk beïnvloeden. Verder gebruiken overheden het begrip "maatschappelijke materiële activa" voor bouwkundige investeringen in de openbare ruimte (wegen e.d.) en daar wordt helemaal niet op afgeschreven. Ook dat zou hier verdedigbaar kunnen zijn.

Wat treffen we verder aan op de balans van de Westerscheldetunnel N.V.? Naast de tunnel zien we bij de bezittingen nog zo'n €32 miljoen aan gebouwen, inventaris, wegen, vorderingen en banktegoeden. De belangrijkste posten die aan de passief kant van de balans staan zijn, naast het eigen vermogen van circa € 82 miljoen, een schuld van € 505 miljoen. Dit lijkt heel wat, maar als we beter kijken, zien we dat het voor het overgrote deel niet om echte schuld gaat:

Omdat de Provincie Zeeland van oudsher meebetaalde aan de veerverbindingen bij Breskens en Perkpolder, ontving de Westerscheldetunnel N.V. jaarlijks een bedrag van €23 miljoen van de Provincie. De Provincie heeft deze bijdrage echter in 2010 al vooruitbetaald voor alle jaren tot 2033. Het is een afkoopsom van €540 miljoen. Dit vooruit ontvangen bedrag wordt echter als schuld op de balans vermeld, en ieder jaar wordt daar € 23 miljoen van afgeboekt en tot de ontvangsten gerekend. Het gaat om € 493 miljoen. De echte schulden van de Westerscheldetunnel N.V. bedragen dus maar €12 miljoen. Het is duidelijk dat de tunnel daarmee feitelijk afbetaald is en dat de Westerscheldetunnel NV zo goed als schuldvrij is.

Op de verlies- en winstrekening van de NV staan verder nog twee grote posten: aan de opbrengstkant de tolheffing (€28 miljoen) en aan de kostenkant de eerder genoemde afschrijving, ook €28 miljoen. Aan de hand van mijn eerdere opmerkingen over de excessieve afschrijving op de tunnel, is het duidelijk dat er boekhoudkundige oplossingen zijn om het wegvallen van de tolopbrengsten te compenseren in de verlies- en winstrekening zonder dat de NV daardoor verliesgevend wordt.

Als organisatie maakt de Westerscheldetunnel NV ook nog kosten; het gaat dan over €19 miljoen. Die kosten kunnen uiteraard een stuk naar beneden als er geen tol meer geheven zou worden. De enigen die dan echt lijken te worden getroffen worden door het tolvrij maken van de tunnel zijn directie, tolgaarders en de marketeers van de Westerscheldetunnel NV. Die ontlene geen toegevoegde waarde meer aan verkeer dat de hele dag ongehinderd passeert.

Met de in 2010 door de Provincie reeds “genomen” afkoop van de Provinciale bijdrage ter waarde van €540 miljoen, lijkt nu een goed moment te ontstaan om het traject tussen de A58 en de Vlaamse Expresweg in een of andere vorm over te dragen aan het Rijk als regulier onderdeel van het Rijkswegennet, waar alle Zeeuws Vlaamse autobezitters al aan bijdragen via de motorrijtuigbelasting. Ik verwacht dat het Rijk het niet erg vindt om een 10 jaar oude tunnel in beheer overgedragen te krijgen die afbetaald is en nog voor een waarde €553 miljoen op de balans staat. Ik denk ook dat het Rijk uit het oogpunt van rechtsgelijkheid -denk aan de 2-de Coentunnel en de A2-tunnel bij Maastricht - het Zeeuws Vlaamse Tunnelwetje buiten werking zal willen stellen.

In verband met de tolheffing, heb ik als burger die woont in Zeeuws Vlaanderen en met deze cijfers in de hand dus een paar essentiële opmerkingen: Als we de lucht van de afschrijving uit de exploitatie van de tunnel laten lopen en ook geen tol meer heffen, ontstaat er, zoals ik het zie, een financieel haalbaar plaatje voor een tolvrije tunnel.

Dat heeft op de eerste plaats een belangrijk positief uitstralings-effect van de Zeeuws Vlaamse economie - met 3,3% groei vorig jaar - naar het economisch krimpende “overig Zeeland” (titel bedacht door het CBS).

Op de tweede plaats is het ook rechtvaardig, als je onze situatie vergelijkt met landgenoten buiten Zeeuws Vlaanderen en als je kijkt naar de Belgische plannen voor een wegvignet.

Mocht, ten laatste, mijn redenering financieel nog niet geheel sluitend zijn, dan heeft Zeeland altijd nog de “opcenten” van de motorrijtuigbelasting, die volgens de Provincie bij laagste van het land horen.

Maar, voor het afschaffen van de tol is politieke welwillendheid naar Zeeuws Vlaanderen nodig. Ik kan zo langzamerhand geen enkele reden meer bedenken waarom “het Landje apart” qua infrastructuur zò anders behandeld zou moeten blijven. Nou ja, één reden dan: de Provincie heeft de €5,5 miljoen tunnel-winstuitkering uit Zeeuws Vlaanderen nodig om haar eigen begroting op orde te houden. Of dat een juiste taakinvulling is van een overheid?

De vraag stellen is hem beantwoorden. Dank voor uw aandacht.

Geraadpleegde bronnen:

<http://www.westerscheldetunnel.nl/nl/over-de-organisatie/jaarverslag-2011.htm>

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/default.aspx?DM=SLNL&PA=81356NED&D1=0&D2=0-4%2c18-57&D3=a&HDR=T&STB=G1%2cG2&VW=T>

ADVIES

statencommissie

Advies van de vergadering van de **Commissie Bestuur, Financiën en Welzijn** van 7 juni 2013 aan het Presidium ter voorbereiding van de statenvergadering van 21 juni 2013

In deze commissievergadering zijn de navolgende statenvoorstellen behandeld:

1. *Statenvoorstel oprichting van en deelname aan RUD Zeeland* *RUDT-005*
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel is geen hamerstuk.
2. *Statenvoorstel Tarievenbeleid Westerscheldetunnel* *SERV-095*
De commissie vraagt in meerderheid om een nieuw voorstel, waarin de keuze wordt geboden tussen meerdere mogelijkheden. Het voorstel kan op 21 juni niet worden behandeld.
3. *Statenvoorstel Voorjaarsnota 2013* *CDI-099*
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel is geen hamerstuk.

MIDDELBURG, 7 juni 2013

De commissie voornoemd,

mw. M.E. Trimpe, commissiegriffier